

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-313/24 – 1

Predmet C-313/24

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

29. travnja 2024.

Sud koji je uputio zahtjev:

Consiglio di Stato (Italija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

26. travnja 2024.

Žalitelj:

Opera Laboratori Fiorentini S.p.A.

Druge stranke u žalbenom postupku:

Ministero della Cultura

Gallerie degli Uffizi

A.L.E.S. – Arte Lavoro e Servizi S.p.A.

[omissis]

TALIJANSKA REPUBLIKA

Consiglio di Stato (Državno vijeće, Italija)

postupajući u svojstvu suda (peto vijeće)

donio je sljedeće

RJEŠENJE

povodom žalbe [omissis] koju je podnijelo

društvo Opera Laboratori Fiorentini S.p.A., [omissis]

protiv

Ministera della Cultura (Ministarstvo kulture) i Gallerije degli Uffizi (Galerija Uffizi, Italija), [omissis];

društva A.L.E.S. – Arte Lavoro e Servizi S.p.A., [omissis];

u odnosu na

društvo Scudieri International S.r.l., [omissis];

radi preinake presude Tribunalea Amministrativo Regionale per la Toscana (Okružni upravni sud za Toskanu, Italija) (prvo vijeće) br. 00508/2023, donesene između stranaka.

[omissis] [postupak]

I. Sažet prikaz predmeta spora i relevantnih činjenica

I.1. Ovaj postupak odnosi se na dodjelu koncesije za usluge kafića i zalogajnice u Palači Pitti i vrtovima Boboli u okviru muzejskog kompleksa Gallerije Uffizi u Firenci u trajanju od deset godina, za iznos od 8 892 215 eura, uvećan za PDV.

I.2. Nakon što je javni naručitelj Ministarstvo kulture – Galerija Uffizi proveo otvoreni postupak javne nabave u elektroničkom obliku, uspješni ponuditelj bilo je društvo Scudieri International S.r.l. s ukupno 74,97 bodova, od kojih se 69,91 bod odnosio na tehničku a 5,062 boda na ekonomsku ponudu.

Ostali poduzetnici ostvarili su manje bodova, odnosno društvo Momento S.r.l. 65,139 bodova, društvo Vivenda S.p.A. ostvarilo je 66,889 bodova, a društvo Opera Laboratori Fiorentini S.p.A. je sa 73,78 bodova bilo rangirano na drugo mjesto.

I.3. Društvo Opera Laboratori Fiorentini S.p.A. pred Tribunaleom amministrativo regionale per la Toscana (Okružni upravni sud za Toskanu) pobijalo je odluku o dodjeli ugovora od 25. studenoga 2022. i druge akte iz postupka nadmetanja tužbom koja je sadržavala pet tužbenih razloga, od kojih se drugi odnosio na povredu članka 80. Decreta legislativo 50/2016 (Zakonodavna uredba 50/2016) i Decreta legislativo 231/2001 (Zakonodavna uredba 231/2001) te članka 5.k Uredbe (EU) br. 2022/576 o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini.

Ministarstvo kulture uključilo se u postupak [omissis] [postupak], pri čemu je zatražilo da se tužba odbije.

U postupak se uključilo društvo A.L.E.S. – Arte Lavoro e Servizi S.p.A., koje je istaknulo prigovor nepostojanja vlastite pasivne legitimacije, pri čemu je navelo

da nema veze s postupkom nadmetanja o kojem je riječ jer je taj postupak pokrenulo i vodilo Ministarsko kulture te je podredno zatražilo da se tužba odbije.

[omissis] [postupak] društvo Scudieri International S.r.l. podnijelo je dokumentaciju koja se odnosila na državljanstvo osobe MT [omissis].

[omissis] [postupak]

I.4. Presudom br. 508 objavljenom 25. svibnja 2023. Tribunale amministrativo regionale per la Toscana (Okružni upravni sud za Toskanu) odbio je tužbu društva Opera Laboratori Fiorentini S.p.A., zajedno s tužbenim razlogom koji se odnosio na povredu članka 5.k Uredbe EU 2022/576 o izmjeni Uredbe 833/2014, u dijelu u kojem se njime utvrđuje zabrana dodjele ugovora o javnoj nabavi ili ugovora o koncesiji ili nastavak izvršavanja takvog ugovora s „fizičk[om] ili prav[nom] osob[om], subjek[tom] ili tijel[om] koji djeluju za račun ili prema uputama subjekta iz točke (a) ili (b) ovog stavka, uključujući, ako oni čine više od 10 % vrijednosti ugovora, podugovaratelje, dobavljače ili subjekte na čije se kapacitete oslanja u smislu direktiva o javnoj nabavi”.

Žalitelj je tvrdio da je ta odredba primjenjiva na društvo Scudieri International S.r.l. jer su dva (od tri) člana njegova upravnog odbora ruski državljani, a jedan od njih, odnosno osoba MT, i predsjednik upravnog odbora i glavni izvršni direktor društva, kao i jedini direktor društva Sielna S.p.A. koje je imalo 90 % udjela u temeljnom kapitalu društva Scudieri International S.r.l.

Smatrao je da se zabrana primjenjuje u pogledu sudjelovanja u postupku nadmetanja te predstavlja stvarni i pravi uvjet za sudjelovanje koji je trebalo provjeriti u fazi odlučivanja o dopuštenosti sudjelovanja u postupku.

Tribunale amministrativo regionale per la Toscana (Okružni upravni sud za Toskanu) nije se složio sa žaliteljevim tumačenjem i smatrao je da ono dovodi do široke primjene zabrane „čiji je cilj onemogućavanje dodjele ugovora društvima sa sjedištem u Rusiji”, dok je uspješan ponuditelj, odnosno Scudieri International S.r.l., društvo talijanskog prava sa sjedištem na državnom području, u kojem udjele ima društvo Sielna S.p.A. koje je također društvo talijanskog prava i čiji su članovi fizičke osobe koje nisu ruski državljani.

I.5. Društvo Opera Laboratori Fiorentini S.p.A. protiv presude Tribunalea amministrativo regionale per la Toscana (Okružni upravni sud za Toskanu) podnijelo je žalbu Consigliu di Stato (Državno vijeće, Italija) u kojoj se protivilo navedenoj odluci i ponovilo prigovore iz prvostupanjskog postupka.

Drugim žalbenim razlogom, koji je relevantan za zahtjev za prethodnu odluku, društvo žalitelj istaknulo je prigovor u pogledu tumačenja članka 5.k Uredbe EU 2022/576 iznesenog u odluci.

[omissis] [postupak]

I.6. Consiglio di Stato (Državno vijeće) [*postupak*] [*omissis*] je [*omissis*] smatrao da pitanje o tumačenju navedenog pravnog pravila navedene uredbe Europske unije odražava aspekte objektivne nesigurnosti te da je relevantno za odluku o sporu [*omissis*]

[*omissis*]. [*postupak*]

II. Relevantnost pitanja o tumačenju

II.1. Utvrđena je činjenica da je u trenutku sudjelovanja u nadmetanju društvo Scudieri International S.r.l. imalo upravni odbor koji se sastojao od tri člana, od kojih su dvoje članova bili ruski državljani, a jedan od njih, odnosno osoba MT, bio je i predsjednik upravnog odbora i glavni izvršni direktor tog društva, kao i jedini direktor društva Sielna S.p.A., matično društvo društva Scudieri International S.r.l. koje u njemu ima udio od 90 %.

Oba su društva osnovana u skladu s talijanskim pravom i imaju sjedišta u Italiji te među njihovim članovima nema ruskih državljana.

II.2. Žalitelj, društvo Opera Laboratori Fiorentini S.p.A., koji je rangiran na drugo mjesto, tvrdi da je društvo Scudieri International S.r.l., koje je bilo uspješni ponuditelj, trebalo isključiti iz nadmetanja jer se člankom 5.k Uredbe EU 2022/576 utvrđuje zabrana dodjele ugovora gospodarskim subjektima koji djeluju „za račun i prema uputama” subjekata pripadnosti ruskoj državi, a uspješni ponuditelj u ovom slučaju djeluje „prema uputama” tijela koje ima rusko državljanstvo, kao što je to predsjednik upravnog odbora i glavni izvršni direktor društva.

II.3. Prigovor je relevantan jer bi [*omissis*][,] ako se prihvati, pobijanu odluku o dodjeli trebalo poništiti i ugovor dodijeliti žalitelju, društvu Opera Laboratori Fiorentini S.p.A.

III. Relevantna pravila prava [Europske unije] i relevantna nacionalna pravna pravila

III.1. U skladu s člankom 215. UFEU-a, „1. Kada se odlukom usvojenom u skladu s poglavljem 2. glave V. Ugovora o Europskoj uniji predviđa prekid ili djelomično ili potpuno smanjenje gospodarskih i financijskih odnosa s jednom ili više trećih zemalja, Vijeće, odlučujući kvalificiranom većinom na zajednički prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije, usvaja potrebne mjere. O tome izvješćuje Europski parlament.

2. Kada je to predviđeno odlukom donesenom u skladu s poglavljem 2. glave V. Ugovora o Europskoj uniji, Vijeće može usvojiti mjere ograničavanja na temelju postupka iz stavka 1. protiv fizičkih ili pravnih osoba i skupina ili nedržavnih subjekata.

3. Akti iz ovog članka uključuju potrebne odredbe o pravnim jamstvima”.

U skladu s člankom 288. UFEU-a, „[u]redba ima opću primjenu. Obvezujuća je u cijelosti i izravno se primjenjuje u svim državama članicama”.

U uvodnoj izjavi 3. Uredbe (EU) 2022/576 podsjeća se na to da se Odlukom (ZVSP) 2022/578 proširuje „popis kontroliranih proizvoda kojima bi se moglo doprinijeti ruskom vojnom i tehnološkom napretku ili razvoju njezina sektora obrane i sigurnosti”, a u uvodnoj izjavi 4. pojašnjava se da se navedenom odlukom „zabranjuje dodjela i nastavak izvršavanja javnih ugovora i koncesija s ruskim državljanima i subjektima ili tijelima s poslovnim nastanom u Rusiji”.

Člankom 5.k Uredbe 833/2014 o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini, uvedenim Uredbom EU 2022/576, predviđa se:

„Zabranjuje se dodjela bilo kojeg ugovora o javnoj nabavi ili ugovora o koncesiji koji su obuhvaćeni područjem primjene direktiva o javnoj nabavi, kao i članka 10. stavaka 1. i 3., stavka 6. točaka od (a) do (e) te stavaka 8., 9. i 10. i članka 11., 12., 13. i 14. Direktive 2014/23/EU, članka 7. [točaka od (a) do (d), članka] 8., članka 10. točaka od (b) do (f) te od (h) do (j) Direktive 2014/24/EU, članka 18., članka 21. točaka od (b) do (e) te od (g) do (i) i članka 29. i 30. Direktive 2014/25/EU te članka 13. točaka od (a) do (d) i od (f) do (h) i točke (j) Direktive 2009/81/EZ, [i poglavlja 7. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046] sljedećim osobama, subjektima ili tijelima, ili nastavak izvršavanja bilo kojeg takvog ugovora sa sljedećim osobama, subjektima ili tijelima:

(a) ruski državljanin ili fizička ili pravna osoba, subjekt ili tijelo s poslovnim nastanom u Rusiji;

(b) pravna osoba, subjekt ili tijelo u čijim vlasničkim pravima subjekt iz točke (a) [...] ima izravno ili neizravno više od 50 % udjela;

ili (c) fizička ili pravna osoba, subjekt ili tijelo koji djeluju za račun ili prema uputama subjekta iz točke (a) ili (b) [...] uključujući, ako oni čine više od 10 % vrijednosti ugovora, podugovaratelje, dobavljače ili subjekte na čije se kapacitete oslanja u smislu direktiva o javnoj nabavi”.

III.2. Kad je riječ o upravljanju dioničkim društvima, člankom 2380.bis Codicea civilea (Građanski zakonik) predviđa se da se „[d]ruštvima [...] upravlja u skladu s odredbom članka 2086. drugog stavka te društvima upravljaju isključivo direktori koji poduzimaju potrebne radnje za provedbu predmeta poslovanja. Strukture predviđene člankom 2086. drugim stavkom uspostavljaju isključivo direktori.

2. Upravljanje društvom može se povjeriti i osobama koje nisu članovi društva.

3. Kada društvom upravlja više osoba, one osnivaju upravni odbor.

4. Ako statutom nije utvrđen broj direktora, nego se navodi samo najmanji i najveći broj, skupština društva određuje broj direktora.

5. Ako predsjednika upravnog odbora ne imenuje skupština društva, bira ga upravni odbor među svojim članovima”.

Na društva s ograničenom odgovornošću, kao što je društvo Scudieri International S.r.l., primjenjuju se članci 2475. i 2475.bis Građanskog zakonika, kojima se, među ostalim, predviđa da isključivo direktori upravljaju strukturama iz članka 2086. drugog stavka te da direktori upravljaju i općenito zastupaju društvo.

Osim toga, u pogledu vođenja društava kapitala i njihove koordinacije, člankom 2497. Građanskog zakonika predviđa se sljedeće:

„1. Društva ili tijela koja prilikom obavljanja djelatnosti vođenja društava i njihove koordinacije djeluju u vlastitom ili tuđem poduzetničkom interesu, pri čemu povređuju načela pravilnog upravljanja društvima i poduzećima u pogledu tih društava, izravno odgovaraju članovima tih društava za štetu prouzročenu s obzirom na profitabilnost i vrijednost udjela u društvu, a vjerovnicima društva za povredu cjelovitosti imovine društva. Ne postoji odgovornost u slučajevima u kojima nema štete s obzirom na ukupan rezultat djelatnosti vođenja i koordinacije ili kad je šteta u cijelosti otklonjena i nakon radnji koje su poduzete s tim ciljem.

2. Solidarno odgovara osoba koja je u svakom slučaju sudjelovala u štetnoj radnji i, u granicama ostvarene koristi, osoba koja je svjesno ostvarila korist od štetne radnje.

3. Član društva i vjerovnik društva mogu pokrenuti postupak protiv društva ili tijela koje obavlja djelatnost vođenja i koordinacije samo ako im štetu nije nadoknadilo društvo na koje se odnosi djelatnost vođenja i koordinacije.

4. U slučaju postupka sudske likvidacije, postupka prisilne upravne likvidacije i postupka izvanredne uprave nad društvom na koje se odnosi tuđa djelatnost vođenja i koordinacije, postupak na koji imaju pravo vjerovnici tog društva pokreće likvidator, likvidacijski upravitelj ili izvanredni povjerenik”.

U području vođenja društava i njihove koordinacije vrijedi pretpostavka iz članka 2497.sexies Građanskog zakonika, prema kojoj se „[z]a potrebe ovog poglavlja pretpostavlja [...], osim ako se ne dokaže suprotno, da djelatnost vođenja društava i njihove koordinacije obavlja društvo ili tijelo koje je odgovorno za sastavljanje njihovih konsolidiranih financijskih izvještaja ili koje u svakom slučaju kontrolira društvo u skladu s člankom 2359. Građanskog zakonika”.

IV. Oprečna tumačenja

IV.1. Društvo Scudieri International S.r.l., koje je bilo uspješni ponuditelj, smatra da je cilj Uredbe 2022/576 sprečavanje financiranja ratnih aktivnosti u Rusiji i da

se Uredba stoga odnosi na subjekta koji ostvaruje korist od dodjele javnog ugovora stvarnom korisniku dodjele.

U tu svrhu, ističe usporedivost s pravilima Unije o provjeri izravnih stranih ulaganja kojima se uzima u obzir strani ulagatelj. Uvodnom izjavom 10. Uredbe (EU) 2019/452 predviđa se da bi „[d]ržave članice koje imaju uspostavljen mehanizam za provjeru trebale [...] omogućiti potrebne mjere u skladu s pravom Unije radi sprječavanja izbjegavanja njihovih mehanizama za provjeru i odluka na temelju provjere. Time bi trebalo obuhvatiti ulaganja koja se provode iz Unije na temelju umjetnih dogovora koji ne odražavaju gospodarsku stvarnost i kojima se izbjegavaju mehanizmi za provjeru i odluke na temelju provjere u slučajevima kada je ulagatelj u krajnjem vlasništvu ili pod krajnjom kontrolom fizičke osobe ili poduzetnika iz treće zemlje. Time se ne dovodi u pitanje sloboda poslovnog nastana i slobodno kretanje kapitala koji su ugrađeni u UFEU”.

Prema tome, nije relevantna državljanstvo direktora nego državljanstvo članova.

U prilog svojem tumačenju društvo Scudieri International S.r.l. poziva se na Komisijinu smjernicu iz dokumenta pod nazivom *Commission Consolidated FAQs on the implementation of Council Regulation No 833/2014 and Council Regulation No 269/2014* (u daljnjem tekstu: *Commission Consolidated FAQs*). Navodi da je Komisija 22. lipnja 2022. objavila službeni dokument (*Commission Consolidated FAQs*) (koji je zadnji put ažuriran 31. listopada 2023.) [omissis], koji na stranici 290. dokumenta u PDF datoteci sadržava sljedeću smjernicu o tumačenju u pogledu slučaja za koji smatra da je isti kao slučaj o kojem je riječ.

Konkretno:

„36. Is a company established in Germany with a managing director of Russian nationality and German residence excluded from the award or the fulfilment of public contracts if the threshold value is reached?

Last update: 23 May 2022

No, it is not excluded on the basis of the Sanctions Regulation since the contract is signed with the company which is established in Germany and not with its managing director”.

Tvrđi da je Komisijino tumačenje u skladu s preporukama Vijeća Europske unije (ažuriranima 27. lipnja 2022.) u području stvarne provedbe mjera ograničavanja donesenima u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP).

Stoga ističe da je Uredba EU 2022/576 donesena u okviru *Odluke Vijeća (ZVSP) 2022/578 od 8. travnja 2022. o izmjeni Odluke 2014/512/ZVSP o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini.*

Nakon što je ispitalo dvije odluke i navedene uvodne *izjave 3. i 4.* Uredbe (EU) 2022/576, društvo Scudieri International S.r.l. potvrdilo je cilj sankcija koje se odnose na javne ugovore, odnosno cilj sprečavanja financiranja ratnih operacija i operacija invazije koje provodi Rusija, te zaključuje da članak 5.k treba tumačiti na način da treba onemogućiti dodjelu javnih ugovora društvima s ruskim kapitalom, pri čemu nije relevantno koji subjekt upravlja društvom ako kapital društva nije ruski.

Potvrda takvog zaključka proizlazi iz jezične verzije odredbe, iz teksta na francuskom i njemačkom jeziku kao i iz teksta na talijanskom jeziku, u kojem se upućuje na izraz „prema uputama” društva, jer u skladu s talijanskim pravom društava, direktor ne *vodi* društvo, nego njime *upravlja*.

Koncept *upravljanja* razlikuje se od koncepta *vođenja*, kao što to dokazuje činjenica da se na „vođenje” upućuje samo u članku 2497. Građanskog zakonika. Tim su pravim pravilom propisana pravila za slučaj u kojem subjekt („društvo ili subjekt”) obavlja „djelatnost vođenja društava i njihove koordinacije” i tu djelatnost razlikuje od djelatnosti upravljanja.

IV.1.1. Isto tumačenje podupire Avvocatura Generale dello Stato (Državna opća pravna služba, Italija) u obranu javnog naručitelja, Ministarstva kulture – Galerije Uffizi.

Osim na pravno pravilo iz članka 2497. Građanskog zakonika, upućuje se i na pravno pravilo iz članka 2497.*sexies* Građanskog zakonika i ponavlja se da je *djelatnost vođenja i koordinacije* ona djelatnost za koju se pretpostavlja da je matično društvo izvršava nad društvom koje je pod njegovim nadzorom, dok je *djelatnost upravljanja* socijalnim poduzećem djelatnost koju izvršavaju direktori.

Kako bi se prikazao koncept „vođenja”, upućuje se na presudu Cortea suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud, Italija), treće vijeće, br. 15276 od 1. lipnja 2021., u čijem se obrazloženju uvelike poziva na članak 2497. Građanskog zakonika.

Javni naručitelji smatraju da i članak 5.k točka (c) Uredbe upućuje na pojam „vođenja” koji se podudara s pojmom na koji se upućuje u Građanskom zakoniku i nacionalnoj sudskoj praksi. Takav zaključak potvrđuje i tekst odredbe iz Uredbe koji izjednačuje društvo koje djeluje „za račun” druge fizičke ili pravne osobe s društvom koje djeluje „prema uputama” drugog subjekta, a potvrđuje ga i sustavno tumačenje pravnog pravila prema kojem je njegova namjera da se spriječi dodjela javnih ugovora društvima za koja s obzirom na članove koji imaju udjele u društvu (točka (b)) ili druga ograničenja (točka (c)) proizlazi da su pod prevladavajućim utjecajem ruskih „subjekata”.

U takvom kontekstu tumačenja, Državna opća pravna služba smatra da se upućivanje na „fizičku osobu”, koje je provedeno na način da se u točki (c) upućuje na točku (a), treba shvatiti kao upućivanje na holding – fizičku osobu koja obavlja djelatnost vođenja, koja se tumači kako je navedeno.

Slijedom navedenog:

- relevantno je da nijedan od dvaju ruskih državljana koji su članovi upravnog odbora društva Scudieri International S.r.l., odnosno osobe MT i HK, nisu članovi holdinga koje nadzire to društvo niti u tom društvu imaju udjele;
- međutim, nije relevantno da je osoba MT direktor matičnog društva, odnosno društva Sielna S.p.A., s obzirom na to da odnos „vođenja” ne uključuje direktora matičnog društva jer ovlast vođenja i koordinacije matičnim društvom isključivo ima društvo.

III.2. Društvo Opera Laboratori Fiorentini S.p.A. pružilo je oprečno tumačenje članka 5.k točke (c) Uredbe s obzirom na prethodnu točku (a).

Navedeno društvo poziva se na članak 215. UFEU-a kako bi tvrdilo da se sporno pravno pravilo odnosi na slučaj koji se tumači široko, na način da ga ne ograničavaju posebnosti pojedinačnih zakonodavstava, jer je cilj koji se nastoji postići potpun ili djelomičan prekid gospodarskih i financijskih odnosa s Rusijom.

Širok doseg odredbe proizlazi iz točke (a) u kojoj je subjektivno područje primjene određeno kao „ruski državljanin [...] fizička [osoba], [...] pravna osoba, subjekt [...] tijelo s poslovnim nastanom u Rusiji”, tako da zabranu dodjele ugovora ili nastavka izvršavanja ugovora u pojedinačnim državama prilikom njezine primjene ne ograničava različitost pravnih subjekata koji su predviđeni u nacionalnim pravima.

Žalitelj smatra da je prema istoj logici određeno i objektivno područje primjene pravnog pravila. Naime, kako bi se osigurala ujednačena djelotvornost sankcije u svim državama članicama Unije, u skladu s člankom 29. UEU-a, to područje primjene određeno je na način da obuhvaća brojne kriterije odnosno odnose, situacije i stanja, u kojima se na navedene subjekte primjenjuje zabrana sudjelovanja u postupcima odabira i sklapanju ugovora: u točki (a) mjesto nastana (u Rusiji), u točki (b) situacija s vlasničkim pravima i u točki (c) djelovanje „za račun ili prema uputama”.

Iz toga slijedi da svrhu pravnog pravila i točke (c) treba osobito izvesti i s obzirom na njezin položaj u strukturi u odnosu na točke (a) i (b) jer, kada bi se tvrdilo suprotno, to pravno pravilo predstavljalo bi dupliciranje prvih dviju točaka.

Osnovni argument društva Opera Laboratori Fiorentini S.p.A. jest da izraz „prema uputama” može samo predstavljati svaki oblik ovlasti vođenja, kontrole, nadzora, uprave, upravljanja i stoga svaki utjecaj koji čak i faktično izvršava određeni „subjekt” (fizička osoba, pravna osoba, subjekt, tijelo) pripadnosti ruskoj državi.

Društvo Opera Laboratori Fiorentini S.p.A. smatra da je riječ o tumačenju koje je u skladu s općenitim i apstraktnim dosegom Uredbe, koja se nalazi u okviru izvora prava Unije, na način da određuje subjektivne pravne situacije u pogledu

subjekata privatnog prava i u horizontalnim odnosima i u odnosima s institucijama država i Unije. Osim toga, izravnu primjenjivost Uredbe obilježava i njezina obvezatnost, pri čemu nisu potrebne prilagodbe na nacionalnoj razini, i činjenica da se primjenjuje u cijelosti.

Iz toga proizlazi zaključak da se izraz „prema uputama” iz članka 5.k točke (c) ne može tumačiti usko, u skladu sa smjernicama koje proizlaze iz nacionalnog prava, kao „vođenje i koordinacija” u smislu članka 2497. Građanskog zakonika, jer je taj zakonik institut nacionalnog prava. Nacionalno pravno pravilo u svakom slučaju nije primjenjivo jer se odnosi na slučaj odgovornosti, dok se pravno pravilo iz uredbe Unije odnosi na zabranu koja je puno šira od pojma društva i odnosa nadzora među društvima, kao što to potvrđuje činjenica da se u članku 5.k uopće ne spominje pojam društva, nego se poziva na pojmove koji su navedeni u tom članku kako bi se proširilo subjektivno područje primjene.

Oprečno tumačenje stoga se temelji na pogrešnoj pretpostavci u skladu s kojom Uredbu treba tumačiti s obzirom na pravno pravilo nacionalnog građanskog prava, što je protivno i načelu izravne primjene Uredbe na države članice.

Žalitelj dodaje da se, čak i kad bi prihvatio usko tumačenje druge stranke na način da se izraz „prema uputama” iz Uredbe izjednači s izrazom „vođenje i koordinacija” iz nacionalnog prava, upravo presudom Cortea suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) br. 15276 iz 2021., koju je navela Državna opća pravna služba, u okviru ovlasti vođenja i koordinacije smjestila uloga vlasništva, koje se ostvaruje na temelju prava glasa na glavnoj skupštini, čime se vrednuje aspekt upravljanja odnosno upravljanje društvom. Navedeno je odlučujuće u ovom slučaju jer matično društvo u njemu ima udio od 90 % i ima samo jednog direktora koji je ruski državljanin.

V. Tekst pitanja i prekid postupka

V.1. Oprečna stajališta stranaka sadržavaju temeljne razloge koji podupiru dva moguća tumačenja članka 5.k točke (c) u pogledu izraza „prema uputama” s obzirom na prethodne točke (a) i (b).

U tom pogledu, kao dodatan argument za dvojbu o tumačenju, ističe se da, iako nije sporno da je uspješni ponuditelj, odnosno društvo Scudieri International S.r.l., obuhvaćen pojmom „pravna osoba” iz prvog dijela točke (c), nije jasno je li izraz „prema uputama” iz drugog dijela te točke relevantan samo ako upute daje „subjekt” koji nije fizička osoba koja ima rusko državljanstvo, odnosno, je li pojam („subjekt”) upotrijebljen u točki (c) kako bi obuhvaćao čitav niz subjekata iz prethodnih točaka (a) i (b).

Tumačenje je objektivno dvojbeno, pa se od Suda, s obzirom na relevantno pitanje u odnosu na koje, zbog novog pravnog pravila uvedenog Uredbom 2022/576, ne postoji sudska praksa Suda koja bi omogućila rješavanje spornog pravnog pitanja, traži da intervenira kako bi pružio pojašnjenja.

Stoga se upućuje sljedeće prethodno pitanje o tumačenju i poziva Sud Europske unije da u skladu s člankom 267. UFEU-a odluči o sljedećem pitanju koje je relevantno za odluku o sporu:

„Trebaju li odredbe članka 5. stavka (c) Uredbe (EU) 833/2014, uvedene Uredbom (EU) 2022/576 o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini, u dijelu u kojem utvrđuje zabranu dodjele ugovora o javnoj nabavi ili ugovora o koncesiji ili nastavak izvršavanja takvog ugovora s „fizičkom ili pravnom osobom, subjektom ili tijelom koji djeluju za račun ili prema uputama subjekta iz točke (a) ili (b) [tog stavka, uključujući, ako oni čine više od 10 % vrijednosti ugovora, podugovaratelje, dobavljače ili subjekte na čije se kapacitete oslanja u smislu direktiva o javnoj nabavi”, tumačiti na način da se zabrana primjenjuje na društvo talijanskog prava sa sjedištem na državnom području u kojem udjele ima društvo talijanskog prava i čiji su članovi fizičke osobe koje nisu ruski državljani, ali u kojem su dva od tri člana upravnog odbora ruski državljani, a jedan je od njih, koji je predsjednik upravnog odbora i glavni izvršni direktor tog društva, ujedno i jedini direktor njegova matičnog društva koje u njemu ima udio od 90 %?“

[omissis] [prekid postupka, odluka da će se o troškovima postupka odlučiti naknadno, upute tajništvu i zahtjev za anonimizaciju]

[omissis] Rim [omissis] 25. siječnja 2024. [omissis]

RADNI DOKUMENT